

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 733/2024
15.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Дијане Јанковић, Бојане Пауновић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела оштећење повериоца у саизвршилаштву из члана 237. став 2. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА - адвоката Владимира Трудића и адвоката Шушњар Борислава и браниоца окривљеног ББ - адвоката Саше Недовића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 128/21 од 21.04.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 604/23 од 07.02.2024. године, у седници већа одржаној дана 15.10.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 128/21 од 21.04.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 604/23 од 07.02.2024. године и то: браниоца окривљеног АА - адвоката Владимира Трудића, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном постуку и браниоца окривљеног ББ - адвоката Саше Недовића у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном постуку, док се у преосталом делу наведени захтеви, као и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Шушњар Борислава, у целости, **ОДБАЦУЈУ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 128/21 од 21.04.2023. године окривљени АА и окривљени ББ оглашени су кривим због извршења кривичног дела оштећење повериоца у саизвршилаштву из члана 237. став 2. у вези члана 33. КЗ и осуђени и то: окривљени АА на казну затвора у трајању од 2 године, а окривљени ББ на казну затвора у трајању од 1 године и 2 месеца. Према окривљенима је изречена мера безбедности забрана вршења позива

делатности и дужности, одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 604/23 од 07.02.2024. године одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљеног АА, окривљеног АА и браниоца окривљеног ББ и пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 128/21 од 21.04.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, благовремено су поднели:

- бранилац окривљеног АА - адвокат Владимир Трудић, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати Вишем суду у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције као првостепеном на поновно суђење;

- бранилац окривљеног АА - адвокат Шушњар Борислав, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање и одложи извршење правноснажне пресуде Вишег суда у Новом Саду у смислу члана 488. став 4. ЗКП;

- бранилац окривљеног ББ - адвокат Саша Недовић, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан захтев за заштиту законитости и окривљеног ослободи од одговорности.

Врховни суд је примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених доставио Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ и у смислу члана 490. ЗКП одржао седницу већа, о којој, сходно члану 488. став 2. ЗКП, није обавестио Врховног јавног тужиоца и браниоце окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те је након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

- захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Владимира Трудића је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен;

- захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ - адвоката Саше Недовића је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај;

- захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Борислава Шушњара је у целости недозвољен.

Бранилац окривљеног АА - адвокат Владимир Трудић као разлог подношења захтева за заштиту законитости означава битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, обзиром да се пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати. Као незаконит доказ бранилац окривљеног означава „изјаву“ која се налази на страни 56 и

162 списка. Незаконитост овог доказа бранилац види у томе што је непознато како је „изјава“ завршила у списима предмета односно не зна се када је, како и од кога прибављена, јер никада полицијски службеници нису саставили потврду о привремено одузетим предметима. Овлашћено службено лице које је одузело предмете није, у складу са чланом 286. ЗКП сачинило службену белешку или записник. У складу са поменутиим чланом ЗКП у конкретном случају овлашћено службено лице Полицијске управе у Новом Саду је морало након издавања потврде о привремено одузетим предметима и сачињавања записника или службене белешке, одмах, а најкасније у року од 24 часа обавестити о томе јавног тужиоца. По ставу одбране, с обзиром да су овлашћена службена лица поступила супротно члану 286. ЗКП, овако прибављен доказ представља незаконит доказ. У вези са изнетим, бранилац цитира одредбе члана 16. став 1, члана 84. став 1, члана 286. став 1. ЗКП као и одлуку Врховног касационог суда Кзз 350/2022 од 24.08.2022. године.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Владимира Трудића, Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Из списка предмета произлази да се у конкретном случају не ради о доказним радњама предузетим од стране овлашћених службених лица у смислу члана 286. ЗКП, већ о поступању сведока ВВ, која је дошла у посед предметне изјаве, и исту скенирану проследила извршитељу, а како је сам сведок и изјавила и то како у претходном постуку, тако и на главном претресу. Самим тим, наведена изјава није прибављена од стране овлашћених службених лица и представља саставни део исказа сведока ВВ и може бити коришћена као доказ у кривичном поступку, па Врховни суд оцењује као неосноване наводе захтева браниоца окривљеног АА - адвоката Владимира Трудића да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Имајући у виду наведено, пресуда Врховног касационог суда Кзз 350/2022 од 24.08.2022. године није од утицаја на другачију одлуку у овом предмету, јер није исто чињенично стање.

Бранилац окривљеног ББ - адвокат Саша Недовић захтев за заштиту законитости подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП. По ставу одбране, радња која се окривљеном ставља на терет не испуњава обележја бића кривичног дела из члана 237. став 2. КЗ, обзиром да је у питању грађанско-правни однос. У конкретном случају, из изреке пресуде призилази да је окривљени преварне радње предузео у моменту заснивања дужничко-поверилачког односа са оштећеном АИК Банком, односно дана 07.04.2015. године када су закључени Уговор о дугорочном кредиту за пословање и Уговор о залози покретних ствари. Уколико се пажљиво прочита изрека побијане пресуде радње извршења овог кривичног дела у погледу другоокривљеног чине - закључење уговора о кредиту са оштећеном банком и закључење уговора о преносу удела са првоокривљеног АА дана 10.06.2016. године, међутим нигде у изреци првостепене пресуде се не наводи да је окривљени приликом закључења спорних уговора са оштећеном АИК Банком дана 07.04.2015. године имао намеру да оштећену оштети или да је том приликом према оштећеној имао преварну намеру, односно не оспорава се пуноважност овог уговора. Такође, у моменту закључења овог уговора нигде се не наводи да је привредно друштво чији је законски заступник првоокривљени било неспособно за плаћање или да му је претила

неспособност за плаћање, а не наводи се ни да је постојала свест окривљеног о томе. Такође из саме изреке пресуде очигледно произлази да другоокривљени у моменту закључења овог уговора није имао намеру да оштети на било који начин повериоца. При томе, као елемент бића кривичног дела за које је другоокривљени осуђен појављује се свест о неспособности за плаћање и код овог елемента кривичног дела неопходно је да он постоји током целог временског периода који се окривљеном ставља на терет. Такође, да би постојало предметно кривично дело из члана 237. став 2. КЗ мора постојати и у изреци прецизно наведено које је преварне радње предузео окривљени као законски заступник привредног друштва да би поверилац био оштећен. Образлажући повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП бранилац окривљеног ББ наводи да су окривљени оглашени кривим због извршења кривичног дела у саизвршилаштву, а што не произилази из изреке пресуде обзиром да су у изреци на правилан начин утврђене чињенице у погледу физичких радњи које су предузете од стране окривљених, али да није правилно примењен закон јер нема елемената да се окривљени ББ појављује као саизвршилац у овом делу, обзиром да он није предузео ни једну од радњи са умишљајем да оштети повериоце, већ је само закључио два уговора. Из тих послова евентуално произлази његова одговорност у грађанском смислу.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ - адвоката Саше Недовића Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 237. став 1. КЗ прописано је да је одговорно лице у предузећу или другом субјекту привредног пословања које има својство правног лица или предузетник, које, знајући да је тај субјект постао неспособан за плаћање, исплатом дуга или на други начин намерно стави повериоца у повољнији положај и тиме знатно оштети другог повериоца, док је у ставу 2. прописано да одговорно лице из става 1. овог члана или предузетник који знајући да је тај субјект постао неспособан за плаћање, а у намери да изигра или оштети повериоца призна неистинито потраживање, састави лажни уговор или неком другом преварном радњом оштети повериоца.

Из изреке правноснажне првостепене пресуде произлази да су окривљени у временском периоду од 07.04.2015. до 23.10.2016. године у Новом Саду, Руменци и Врбасу, способни да схвате значај свог дела и да управљају својим поступцима, те свесни свог дела и хтели његово извршење, у заједници, као одговорна лица у предузећу „NS Logistik Tim“ ДОО Нови Сад и то другоокривљени ББ у периоду од 07.04.2015. до 10.06.2016. године при чему и након тог периода па све до 15.11.2016. године у евиденцији АПР био уписан као законски заступник и то директор, а првоокривљени АА најпре фактички одговорно лице у периоду од 10.06.2016. до 15.11.2016. године, а након тога и законски заступник и директор истог предузећа знајући да тај субјект је постао неспособан за плаћање, а у намери да изиграју и оштете повериоца – оштећену „АИК Банку“ АД Београд преварним радњама оштетили исту, а на начин ближе опредељен у изреци првостепене пресуде, при чему су окривљени на начин ближе опредељен у изреци пресуде онемогућили повериоца – оштећену „АИК Банку“ АД Београд да наплати своје потраживање у вредности од 25.000 евра, односно у динарској противвредности од 3.075.000,00 динара, при чему су били свесни да је њихово дело забрањено.

Имајући у виду наведено, по ставу Врховног суда, у радњама окривљених стичу се сви битни елементи кривичног дела оштећење повериоца у саизвршилаштву из

члана 237. став 2. у вези члана 33. КЗ за које су исти оглашени кривим и то како објективна, која се тичу радње извршења - предузимање преварних радњи, тако и субјективна која се тичу умишљаја који обухвата и знање учиниоца да је субјект приватног пословања постао неспособан за плаћање, али и намеру да се оштети и изигра поверилац - оштећена „АИК Банка“ АД Београд. При томе, окривљени су поступали у саизвршилаштву, у смислу члана 33. КЗ, јер су у заједници као одговорна лица у предузећу „NS Logistik Tim“ ДОО Нови Сад и заједно са умишљајем учествовали у радњи извршења.

Имајући у виду наведено, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ којима се указује да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, јер из изреке побијане правноснажне пресуде произлази да се у радњама окривљеног стичу сви битни елементи кривичног дела за које је оглашен кривим и да је окривљени поступао у саизвршилаштву, имајући у виду чињеницу да се радње окривљеног ББ не могу посматрати изоловано и независно од радњи првоокривљеног АА, јер су оба окривљена поступала у заједници где је на страни окривљених постојала свест о заједничком деловању.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ у преосталом делу је недозвољен и нема законом прописан садржај.

Наиме, овај бранилац као разлог подношења захтева за заштиту законитости нумерише повреду закона из члана 438. став 1. тачка 8) и става 2. тачка 1) ЗКП, а које повреде представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца. Међутим, наводи захтева браниоца окривљеног не садрже објашњење у чему се конкретно те повреде састоје, односно не образлаже се на који начин су нижестепени судови правноснажним пресудама учинили означене повреде закона.

Сходно изнетом, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ - адвоката Саше Недовића, у делу који се односи на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 8) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, нема законом прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења разлога за подношење захтева за заштиту законитости, а што у случају подношења захтева за заштиту законитости због повреду закона члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, подразумева опредељење повреду због које се захтев подноси, као и образложење у чему се та повреда конкретно састоји.

Поред наведеног, бранилац окривљеног ББ - адвокат Саша Недовић у поднетом захтеву за заштиту законитости као разлог подношења нумерише и повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП коју образлаже наводима да је при изрицању кривичне санкције суд повредио одредбе члана 54. ЗКП, обзиром да је на страни тог окривљеног утврдио постојање олакшавајућих околности, као и непостојање отежавајућих околности, али је ипак окривљеног осудио максималном казном предложеном од стране тужилаштва, односно да суд олакшавајуће околности које је утврдио није ценио при одмеравању казне.

На описани начин, по ставу Врховног суда, бранилац указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП, односно указује да суд није правилно одмерио казну с обзиром на чињенице које утичу да казна буде већа или мања.

У преосталом делу захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног АА - адвокат Владимир Трудић, образлажући повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП указује на повреду закона из члана 460. ЗКП, наводима да је другостепена пресуда донета без икаквог образложења и без изјашњавања на жалбене наводе, као и да се састоји из простог преписивања судова и закључака из првостепене пресуде, а што бранилац детаљније описује у одељку АД2 захтева.

Бранилац окривљеног АА – адвокат Борислав Шушњар као разлог подношења захтева за заштиту законитости означава повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 439. тачка 2) ЗКП, а које повреде су законом дозвољени разлози за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца.

Међутим, образлажући наведене повреде закона бранилац окривљеног АА– адвокат Шушњар Борислав у захтеву за заштиту законитости указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, наводима да суд није извео ни један доказ да утврди да ли је окривљени приликом закључења уговора о преносу удела од 10.06.2016. године уопште знао да постоји уговор о дугорочном кредиту за пословање од 07.04.2015. године и уговор о залози покретних ствари од 07.04.2015. године, те самим тим уговор о преносу удела не може бити „преварног карактера“ како су га судови квалификовали, износећи сопствену генезу поступања окривљеног и сопствене чињеничне закључке другачије од оних утврђених побијаним пресудама на којима и заснива свој став да се у радњама окривљеног не стичу елементи кривичног дела и да је погрешно примењен закон када је окривљени оглашен кривим због извршења кривичног дела из члана 237. став 2. КЗ. Такође, овај бранилац наводи да није утврђено да су окривљени АА и ББ учествовали заједнички у радњи извршења са умишљајем или нехатом, односно да суд није утврдио да су окривљени критичном приликом поступали као саизвршиоци. Такође овај бранилац анализира исказе саслушаних сведока и износи сопствену оцену истих.

Међутим погршено и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП, као и повреде закона из члана 460. и члана 441. став 1. ЗКП, у смислу цитиране одредбе члана 485. став 4. ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге због којих окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек - захтев за заштиту законитости, због чега је Врховни суд захтеве браниоца окривљеног АА - адвоката Владимира Трудића и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ - адвоката Саше Недовића у напред наведеном делу, као и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Борислава Шушњара, у целости, оценио као недозвољене.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП и одредби члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник,
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа - судија
Мирољуб Томић, с.р.**

За тачност отправка

**Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**